Pravna i ekonomska izdanja
za uspešno i zakonito poslovanje

BUDITE NA PRAVNOJ STRANI
online@paragraf.rs
www.paragraf.rs

Preuzeto iz elektronske pravne baze **Paragraf Lex**

Sve informacije o propisu nađite OVDE

ZAKON

O REŠAVANJU SUKOBA ZAKONA SA PROPISIMA DRUGIH ZEMALJA

("Sl. list SFRJ", br. 43/82 i 72/82 - ispr., "Sl. list SRJ", br. 46/96 i "Sl. glasnik RS", br. 46/2006 - dr. zakon)

Glava prva
OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovaj zakon sadrži pravila o određivanju merodavnog prava za statusne, porodične i imovinske, odnosno druge materijalnopravne odnose s međunarodnim elementom.

Ovaj zakon sadrži i pravila o nadležnosti sudova i drugih organa Savezne Republike Jugoslavije za raspravljanje odnosa iz stava 1. ovog člana, pravila postupka i pravila za priznanje i izvršenje stranih sudskih i arbitražnih odluka.

Član 2

Ako u ovom zakonu nema odredbe o pravu merodavnom za neki odnos iz člana 1. stav 1. ovog zakona, shodno se primenjuju odredbe i načela ovog zakona, načela pravnog poretka Savezne Republike Jugoslavije i načela međunarodnog privatnog prava.

Član 3

Odredbe ovog zakona ne primenjuju se na odnose iz člana 1. ovog zakona ako su regulisani drugim saveznim zakonom ili međunarodnim ugovorima.

Član 4

Ne primenjuje se pravo strane države ako bi njegovo dejstvo bilo suprotno Ustavom SRJ utvrđenim osnovama društvenog uređenja.

Član 5

Ne primenjuje se pravo strane države koje bi bilo merodavno po odredbama ovog ili drugog saveznog zakona ako bi njegovo primenjivanje imalo za cilj izbegavanje primenjivanja prava Savezne Republike Jugoslavije.

Član 6

Ako bi po odredbama ovog zakona trebalo primeniti pravo strane države, uzimaju se u obzir njegova pravila o određivanju merodavnog prava.

Ako pravila strane države o određivanju merodavnog prava uzvraćaju na pravo Savezne Republike Jugoslavije, primeniće se pravo Savezne Republike Jugoslavije, ne uzimajući u obzir pravila o određivanju merodavnog prava.

Član 7

Ako ovim ili drugim saveznim zakonom nije drukčije određeno, smatra se da su pravni posao i pravna radnja u pogledu oblika punovažni ako su punovažni bilo po pravu mesta gde je pravni posao zaključen, odnosno pravna radnja preduzeta bilo po pravu koje je merodavno za sadržinu pravnog posla, odnosno pravne radnje.

Član 8

Za zastarelost je merodavno pravo koje je merodavno za sadržinu pravnog posla, odnosno pravne radnje.

Član 9

Pravo strane države primenjuje se prema svom smislu i pojmovima koje sadrži.

Član 10

Ako je merodavno pravo države čiji pravni poredak nije jedinstven a pravila ovog zakona ne upućuju na određeno pravno područje u toj državi, merodavno pravo određuje se po pravilima tog pravnog poretka.

Ako se merodavno pravo države čiji pravni poredak nije jedinstven ne može utvrditi na način predviđen u stavu 1. ovog člana, merodavno je pravo područja u toj državi sa kojim postoji najbliža veza.

Član 11

Ako lice koje je jugoslovenski državljanin ima i državljanstvo neke druge države, za primenjivanje ovog zakona smatra se da ima samo jugoslovensko državljanstvo.

Ako lice koje nije jugoslovenski državljanin ima dva ili više stranih državljanstava, za primenjivanje ovog zakona smatra se da ima državljanstvo one države čiji je državljanin i u kojoj ima prebivalište.

Ako lice iz stava 2. ovog člana nema prebivalište ni u jednoj od država čiji je državljanin, za primenjivanje ovog zakona smatra se da ima državljanstvo one države čiji je državljanin i s kojom je u najbližoj vezi.

Član 12

Ako lice nema državljanstvo ili se njegovo državljanstvo ne može utvrditi, merodavno pravo određuje se prema njegovom prebivalištu.

Ako lice iz stava 1. ovog člana nema prebivalište ili se ono ne može utvrditi, merodavno pravo određuje se prema njegovom boravištu.

Ako se ni boravište lica iz stava 1. ovog člana ne može utvrditi, merodavno je pravo Savezne Republike Jugoslavije.

Član 13

Sud ili drugi nadležni organ će po službenoj dužnosti utvrditi sadržinu stranog merodavnog prava.

Organ iz stava 1. ovog člana može zatražiti obaveštenje o stranom pravu od saveznog organa nadležnog za poslove pravde.

Stranke u postupku mogu podneti i javnu ispravu o sadržini stranog prava.

Glava druga
MERODAVNO PRAVO

Član 14

Za pravnu i poslovnu sposobnost fizičkog lica merodavno je pravo države čiji je ono državljanin.

Fizičko lice koje bi prema pravu države čiji je ono državljanin bilo poslovno nesposobno, poslovno je sposobno ako ima poslovnu sposobnost po pravu mesta gde je nastala obaveza.

Za lišenje ili ograničenje poslovne sposobnosti fizičkog lica merodavno je pravo iz stava 1. ovog člana.

Odredba stava 2. ovog člana ne primenjuje se na porodične i nasledne odnose.

Član 15

Za stavljanje pod starateljstvo i prestanak starateljstva, kao i za odnose između staraoca i lica pod starateljstvom (štićenika), merodavno je pravo države čiji je državljanin lice pod starateljstvom.

Privremene zaštitne mere prema stranom državljaninu i prema licu bez državljanstva koji se nalaze u Saveznoj Republici Jugoslaviji određuju se po pravu Savezne Republike Jugoslavije i traju dok nadležna država ne donese odluku i ne preduzme potrebne mere.

Odredba stava 2. ovog člana primenjuje se i u pogledu zaštite imovine odsutnog stranog državljanina i lica bez državljanstva koja se nalazi na teritoriji Savezne Republike Jugoslavije.

Član 16

Za proglašenje nestalog lica umrlim merodavno je pravo države čiji je državljanin bilo to lice u vreme nestanka.

Član 17

Pripadnost pravnog lica određuje se po pravu države po kome je ono osnovano.

Ako pravno lice ima stvarno sedište u drugoj državi, a ne u onoj u kojoj je osnovano i po pravu te druge države ima njenu pripadnost, smatraće se pravnim licem te države.

Član 18

Za svojinskopravne odnose i druga prava na stvari merodavno je pravo mesta gde se stvar nalazi.

Za odnose iz stava 1. ovog člana u pogledu stvari koje se nalaze u prevozu, merodavno je pravo mesta odredišta (opredeljenja).

Za odnose iz stava 1. ovog člana na prevoznim sredstvima, merodavno je pravo države čiju državnu pripadnost imaju ta sredstva, ako propisima Savezne Republike Jugoslavije nije drukčije određeno.

Član 19

Za ugovor merodavno je pravo koje su izabrale ugovorne strane, ako ovim zakonom ili međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno.

Član 20

Ako nije izabrano merodavno pravo i ako posebne okolnosti slučaja ne upućuju na drugo pravo, kao merodavno pravo primenjuje se:

1) za ugovor o prodaji pokretnih stvari - pravo mesta gde se u vreme prijema ponude nalazilo prebivalište, odnosno sedište prodavca;

2) za ugovor o delu, odnosno za ugovor o građenju - pravo mesta gde se u vreme prijema ponude nalazilo prebivalište, odnosno sedište poslenika (preduzimača);

3) za ugovor o punomoćstvu - pravo mesta gde se u vreme prijema ponude nalazilo prebivalište, odnosno sedište punomoćnika;

4) za ugovor o posredovanju - pravo mesta gde se u vreme prijema ponude nalazilo prebivalište, odnosno sedište posrednika;

5) za ugovor o komisionu - pravo mesta gde se u vreme prijema ponude nalazilo prebivalište, odnosno sedište komisionara;

6) za ugovor o otpremanju (špediciji) - pravo mesta gde se u vreme prijema ponude nalazilo prebivalište, odnosno sedište otpremnika;

7) za ugovor o zakupu pokretnih stvari - pravo mesta gde se u vreme prijema ponude nalazilo prebivalište, odnosno sedište zakupodavca;

8) za ugovor o zajmu - pravo mesta gde se u vreme prijema ponuda nalazilo prebivalište, odnosno sedište zajmodavca;

9) za ugovor o posluzi - pravo mesta gde se u vreme prijema ponude nalazilo prebivalište, odnosno sedište poslugodavca;

10) za ugovor o ostavi - pravo mesta gde se u vreme prijema ponude nalazilo prebivalište, odnosno sedište ostavoprimca (depozitara);

11) za ugovor o uskladištenju - pravo mesta gde se u vreme prijema ponude nalazilo prebivalište, odnosno sedište skladištara;

12) za ugovor o prevozu - pravo mesta gde se u vreme prijema ponude nalazilo prebivalište, odnosno sedište prevozioca (vozara);

13) za ugovor o osiguranju - pravo mesta gde se u vreme prijema ponude nalazilo prebivalište, odnosno sedište osiguravača;

14) za ugovor o autorskom pravu - pravo mesta gde se u vreme prijema ponude nalazilo prebivalište, odnosno sedište autora;

15) za ugovor o poklonu - pravo mesta gde se u vreme prijema ponude nalazilo prebivalište, odnosno sedište poklonodavca;

16) za berzanske poslove - pravo sedišta berze;

17) za ugovor o samostalnim bankarskim garancijama - pravo mesta gde se u vreme zaključenja ugovora nalazilo sedište davaoca garancije;

18) za ugovor o prenosu tehnologije (licenci, i dr.) - pravo mesta gde se u vreme zaključenja ugovora nalazilo sedište primaoca tehnologije;

19) za imovinska potraživanja iz ugovora o radu - pravo države u kojoj se rad obavlja ili se obavljao;

20) za druge ugovore - pravo mesta gde se u vreme prijema ponude nalazilo prebivalište, odnosno sedište ponudioca.

Član 21

Za ugovore koji se odnose na nepokretnosti isključivo je merodavno pravo države na čijoj se teritoriji nalazi nepokretnost.

Član 22

U odnosima između ugovornih strana, ako ugovorne strane nisu drukčije ugovorile, pravo iz člana 20. ovog zakona merodavno je i za:

1) određivanje časa od kog sticalac, odnosno preuzimalac pokretne stvari ima pravo na proizvode i plodove stvari;

2) određivanje časa od kog sticalac, odnosno preuzimalac snosi rizik u vezi sa stvarima.

Član 23

Pravo mesta gde se stvar mora predati merodavno je, ako ugovorne strane nisu drukčije ugovorile, za način predaje stvari i za mere koje treba preduzeti ako se odbije preuzimanje stvari.

Član 24

Na dejstvo ustupanja potraživanja ili preuzimanja duga prema dužniku, odnosno poveriocu koji nisu učestvovali u ustupanju, odnosno preuzimanju, primeniće se pravo koje je merodavno za potraživanje, odnosno dug.

Član 25

Na akcesorni pravni posao, ako nije drukčije određeno, primeniće se pravo merodavno za glavni pravni posao.

Član 26

Za jednostrani pravni posao merodavno je pravo države dužnikovog prebivališta, odnosno sedišta.

Član 27

Na sticanje bez osnova primenjuje se pravo merodavno za pravni odnos koji je nastao, bio očekivan ili pretpostavljen, a povodom kog je nastalo sticanje.

Za poslovodstvo bez naloga merodavno je pravo mesta gde je radnja poslovođe izvršena.

Za obaveze iz upotrebe stvari bez poslovodstva i za druge vanugovorne obaveze koje ne izviru iz odgovornosti za štetu merodavno je pravo mesta gde su se dogodile činjenice koje su prouzrokovale obavezu.

Član 28

Za vanugovornu odgovornost za štetu, ako za pojedine slučajeve nije drukčije određeno, merodavno je pravo mesta gde je radnja izvršena ili pravo mesta gde je posledica nastupila, zavisno od toga koje je od ta dva prava povoljnije za oštećenika.

Pravo iz stava 1. ovog člana merodavno je i za vanugovornu odgovornost za štetu koja je nastala u vezi sa pravnim odnosima iz člana 27. ovog zakona.

Za protivpravnost radnje merodavno je pravo mesta gde je radnja izvršena ili gde je posledica nastupila, a ako je radnja izvršena ili je posledica nastupila na više mesta - dovoljno je da je radnja protivpravna po pravu bilo kog od tih mesta.

Član 29

Ako je događaj iz kog proizilazi obaveza za naknadu štete nastao na brodu na otvorenom moru ili u vazduhoplovu, kao pravo mesta gde su se dogodile činjenice koje su prouzrokovale obavezu naknade štete smatra se pravo države čiju pripadnost brod ima, odnosno pravo države u kojoj je vazduhoplov registrovan.

Član 30

Za nasleđivanje merodavno je pravo države čiji je državljanin bio ostavilac u vreme smrti.

Za sposobnost za pravljenje testamenta merodavno je pravo države čije je državljanstvo zaveštalac imao u momentu sastavljanja testamenta.

Član 31

Testament je punovažan u pogledu oblika ako je punovažan po jednom od sledećih prava:

1) po pravu mesta gde je testament sastavljen;

2) po pravu države čiji je državljanin bio zaveštalac bilo u vreme raspolaganja testamentom bilo u vreme smrti;

3) po pravu zaveštaočevog prebivališta bilo u vreme raspolaganja testamentom bilo u vreme smrti;

4) po pravu zaveštaočevog boravišta bilo u vreme raspolaganja testamentom bilo u vreme smrti;

5) po pravu Savezne Republike Jugoslavije;

6) za nepokretnost - i po pravu mesta gde se nepokretnost nalazi.

Opozivanje testamenta je punovažno u pogledu oblika ako je taj oblik punovažan po bilo kom pravu prema kome je, u skladu sa odredbama stava 1. ovog člana, testament mogao biti punovažno sastavljen.

Član 32

U pogledu uslova za zaključenje braka merodavno je, za svako lice, pravo države čiji je ono državljanin u vreme stupanja u brak.

I kad postoje uslovi za zaključenje braka po pravu države čiji je državljanin lice koje želi da zaključi brak pred nadležnim organom Savezne Republike Jugoslavije, neće se dozvoliti zaključenje braka ako, u pogledu tog lica, postoje po pravu Savezne Republike Jugoslavije smetnje koje se odnose na postojanje ranijeg braka, srodstvo i nesposobnost za rasuđivanje.

Član 33

Za formu braka merodavno je pravo mesta u kome se brak zaključuje.

Član 34

Za nevažnost braka (nepostojanje i ništavost) merodavno je bilo koje pravo po kome je brak zaključen u smislu člana 32. ovog zakona.

Član 35

Za razvod braka merodavno je pravo države čiji su državljani oba bračna druga u vreme podnošenja tužbe.

Ako su bračni drugovi državljani različitih država u vreme podnošenja tužbe, za razvod braka merodavna su kumulativno prava obe države čiji su oni državljani.

Ako se brak ne bi mogao razvesti po pravu određenom u stavu 2. ovog člana, za razvod braka merodavno je pravo Savezne Republike Jugoslavije ako je jedan od bračnih drugova imao u vreme podnošenja tužbe prebivalište u Saveznoj Republici Jugoslaviji.

Ako je jedan od bračnih drugova jugoslovenski državljanin koji nema prebivalište u Saveznoj Republici Jugoslaviji, a brak se ne bi mogao razvesti po pravu određenom u stavu 2. ovog člana, za razvod braka merodavno je pravo Savezne Republike Jugoslavije.

Član 36

Za lične i zakonske imovinske odnose bračnih drugova merodavno je pravo države čiji su oni državljani.

Ako su bračni drugovi državljani različitih država, merodavno je pravo države u kojoj imaju prebivalište.

Ako bračni drugovi nemaju ni zajedničko državljanstvo ni prebivalište u istoj državi, merodavno je pravo države u kojoj su imali poslednje zajedničko prebivalište.

Ako se merodavno pravo ne može odrediti prema st. 1. do 3. ovog člana, merodavno je pravo Savezne Republike Jugoslavije.

Član 37

Za ugovorne imovinske odnose bračnih drugova merodavno je pravo koje je u vreme zaključenja ugovora bilo merodavno za lične i zakonske imovinske odnose.

Ako pravo određeno u stavu 1. ovog člana predviđa da bračni drugovi mogu izabrati pravo koje je merodavno za bračno-imovinski ugovor, merodavno je pravo koje su oni izabrali.

Član 38

Ako je brak nevažeći ili je prestao za lične i zakonske imovinske odnose merodavno je pravo određeno u članu 36. ovog zakona.

U slučajevima navedenim u članu 36. ovog zakona za ugovorne imovinske odnose bračnih drugova merodavno je pravo određeno u članu 37. ovog zakona.

Član 39

Za imovinske odnose lica koja žive u vanbračnoj zajednici merodavno je pravo države čiji su oni državljani.

Ako lica iz stava 1. ovog člana nemaju isto državljanstvo, merodavno je pravo države u kojoj imaju zajedničko prebivalište.

Za ugovorne imovinske odnose između lica koja žive u vanbračnoj zajednici merodavno je pravo koje je u vreme zaključenja ugovora bilo merodavno za njihove imovinske odnose.

Član 40

Za odnose između roditelja i dece merodavno je pravo države čiji su oni državljani.

Ako su roditelji i deca državljani različitih država, merodavno je pravo države u kojoj svi oni imaju prebivalište.

Ako su roditelji i deca državljani različitih država, a nemaju prebivalište u istoj državi, merodavno je pravo Savezne Republike Jugoslavije ako je dete ili koji od roditelja jugoslovenski državljanin.

Za odnose između roditelja i dece koji nisu predviđeni u st. 1. do 3. ovog člana merodavno je pravo države čiji je državljanin dete.

Član 41

Za priznavanje, utvrđivanje ili osporavanje očinstva, odnosno materinstva merodavno je pravo države čiji je državljanin u vreme rođenja deteta bilo lice čije se očinstvo, odnosno materinstvo priznaje, utvrđuje ili osporava.

Član 42

Za obavezu izdržavanja između krvnih srodnika, osim roditelja i dece, ili za obavezu izdržavanja srodnika po tazbini merodavno je pravo države čiji je državljanin srodnik od kog se zahteva izdržavanje.

Član 43

Za pozakonjenje merodavno je pravo države čiji su državljani roditelji, a ako roditelji nisu državljani iste države - pravo države onog roditelja, po kome je pozakonjenje punovažno.

Ako po pravu određenom u stavu 1. ovog člana nema uslova za pozakonjenje, a roditelji i dete imaju prebivalište u Saveznoj Republici Jugoslaviji, merodavno je pravo Savezne Republike Jugoslavije.

Za pristanak deteta, drugog lica ili državnog organa za pozakonjenje, merodavno je pravo države čiji je državljanin dete.

Član 44

Za uslove zasnivanja usvojenja i prestanka usvojenja merodavno je pravo države čiji su državljani usvojilac i usvojenik.

Ako su usvojilac i usvojenik državljani različitih država, za uslove zasnivanja usvojenja i prestanka usvojenja merodavna su kumulativno prava obe države čiji su oni državljani.

Ako bračni drugovi zajednički usvajaju, pored prava države čiji je državljanin usvojenik, merodavna su za uslove zasnivanja usvojenja i prestanka usvojenja i prava država čiji su državljani i jedan i drugi bračni drug.

Za oblik usvojenja merodavno je pravo mesta gde se usvojenje zasniva.

Član 45

Za dejstvo usvojenja merodavno je pravo države čiji su državljani usvojilac i usvojenik u vreme zasnivanja usvojenja.

Ako su usvojilac i usvojenik državljani različitih država, merodavno je pravo države u kojoj imaju prebivalište.

Ako su usvojilac i usvojenik državljani različitih država, a nemaju prebivalište u istoj državi, merodavno je pravo Savezne Republike Jugoslavije ako je jedan od njih jugoslovenski državljanin.

Ako u slučaju iz stava 3. ovog člana ni usvojilac ni usvojenik nisu jugoslovenski državljani, merodavno je pravo države čiji je državljanin usvojenik.

Glava treća
NADLEŽNOST I POSTUPAK

1. Nadležnost suda i drugih organa Savezne Republike Jugoslavije u stvarima s međunarodnim elementom

Član 46

Nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije postoji ako tuženi ima prebivalište, odnosno sedište u Saveznoj Republici Jugoslaviji.

Ako tuženi nema prebivalište u Saveznoj Republici Jugoslaviji niti u kojoj drugoj državi, nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije postoji ako tuženi ima boravište u Saveznoj Republici Jugoslaviji.

Ako su parnične stranke jugoslovenski državljani, nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije postoji i kad tuženi ima boravište u Saveznoj Republici Jugoslaviji.

Ako u parnici ima više tuženih sa svojstvom materijalnih suparničara, nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije postoji i kad jedan od tuženih ima prebivalište, odnosno sedište u Savenoj Republici Jugoslaviji.

Kad se o pravnom odnosu odlučuje u vanparničnom postupku, nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije postoji ako lice prema kome je podnesen zahtev ima prebivalište, odnosno sedište u Saveznoj Republici Jugoslaviji, a kad u postupku učestvuje samo jedno lice - ako to lice ima prebivalište, odnosno sedište u Saveznoj Republici Jugoslaviji, osim ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Član 47

Isključiva nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije postoji kad je to ovim ili drugim saveznim zakonom izričito određeno.

Član 48

Ako u stranoj državi postoji nadležnost stranog suda u sporovima protiv jugoslovenskih državljana po kriterijumima o nadležnosti kojih nema u odredbama o nadležnosti suda Savezne Republike Jugoslavije, ti kriterijumi će biti merodavni za postojanje nadležnosti suda Savezne Republike Jugoslavije u sporovima u kojima je tuženi državljanin te strane države.

Član 49

Stranke se mogu sporazumeti o nadležnosti stranog suda samo ako je bar jedna od njih strani državljanin ili pravno lice sa sedištem u inostranstvu, a nije u pitanju spor za koji postoji, po odredbama ovog ili drugog saveznog zakona, isključiva nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije.

Stranke se mogu sporazumeti o nadležnosti suda Savezne Republike Jugoslavije ako je bar jedna stranka jugoslovenski državljanin ili pravno lice sa sedištem u Saveznoj Republici Jugoslaviji.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana ne primenjuju se kad je u pitanju nadležnost u stvarima iz čl. 61. do 70. ovog zakona.

Član 50

Kad nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije zavisi od pristanka tuženog da sudi sud Savezne Republike Jugoslavije, smatra se da je tuženi dao pristanak podnošenjem odgovora na tužbu, odnosno prigovora na platni nalog, a nije osporio nadležnost, ili se upustio u raspravljanje.

Član 51

Kad je odredbama ovog zakona nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije određena pod pretpostavkom da parnična stranka ima jugoslovensko državljanstvo, ta nadležnost postoji i za lica bez državljanstva koja imaju prebivalište u Saveznoj Republici Jugoslaviji.

Odredba stava 1. ovog člana shodno se primenjuje i na nadležnost drugih organa Savezne Republike Jugoslavije.

Član 52

U sporovima protiv jugoslovenskih državljana koji žive u inostranstvu, gde su ih na službu ili na rad uputili državni organ, preduzeće ili drugo pravno lice, nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije postoji ako su oni imali prebivalište u Saveznoj Republici Jugoslaviji.

Član 53

U sporovima o vanugovornoj odgovornosti za štetu nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije postoji ako ta nadležnost postoji po odredbama člana 46. i čl. 50. do 52. ovog zakona ili ako je šteta nastala na teritoriji Savezne Republike Jugoslavije.

Odredba stava 1. ovog člana primenjivaće se i u sporovima protiv zajednice osiguranja imovine i lica radi naknade štete trećim licima na osnovu propisa o neposrednoj odgovornosti te zajednice, kao i u sporovima o regresnim zahtevima po osnovu naknade štete protiv regresnih dužnika.

Član 54

U sporovima o imovinskopravnim zahtevima nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije postoji ako se na teritoriji Savezne Republike Jugoslavije nalazi imovina tuženog ili predmet koji se tužbom traži.

Nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije postoji i u sporovima zbog obaveza nastalih za vreme boravka tuženog u Saveznoj Republici Jugoslaviji.

Član 55

U sporovima protiv fizičkog ili pravnog lica koje ima sedište u inostranstvu, za obaveze koje su nastale u Saveznoj Republici Jugoslaviji ili koje se moraju izvršiti na teritoriji Savezne Republike Jugoslavije nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije postoji ako to lice ima na teritoriji Savezne Republike Jugoslavije svoje predstavništvo ili zastupništvo ili ako je u Saveznoj Republici Jugoslaviji sedište pravnog lica kome je povereno vršenje njegovih poslova.

Član 56

Isključiva nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije postoji u sporovima o pravu svojine i o drugim stvarnim pravima na nepokretnosti, u sporovima zbog smetanja poseda na nepokretnosti, kao i u sporovima nastalim iz zakupnih ili najamnih odnosa u pogledu nepokretnosti, ili iz ugovora o korišćenju stana ili poslovnih prostorija, ako se nepokretnost nalazi na teritoriji Savezne Republike Jugoslavije.

Član 57

U sporovima zbog smetanja poseda na pokretnim stvarima nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije postoji po odredbama člana 46. i čl. 50. i 51. ovog zakona ili ako je na teritoriji Savezne Republike Jugoslavije nastalo smetanje.

Član 58

U sporovima o pravu svojine, založnom pravu i drugim pravima na vazduhoplovu, pomorskom brodu i brodu unutrašnje plovidbe, kao i o zakupnim odnosima u pogledu vazduhoplova i broda, nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije postoji i kad se na teritoriji Savezne Republike Jugoslavije vodi upisnik u koji je vazduhoplov, odnosno brod upisan.

U sporovima zbog smetanja poseda na vazduhoplovu i brodu iz stava 1. ovog člana nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije postoji i kad se na teritoriji Savezne Republike Jugoslavije vodi upisnik u koji je vazduhoplov, odnosno brod upisan, ili kad je na teritoriji Savezne Republike Jugoslavije nastalo smetanje.

Član 59

U sporovima o imovinskim odnosima bračnih drugova u pogledu imovine u Saveznoj Republici Jugoslaviji nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije postoji i kad tuženi nema prebivalište u Saveznoj Republici Jugoslaviji, a tužilac u vreme podnošenja tužbe ima prebivalište ili boravište u Saveznoj Republici Jugoslaviji.

Ako se pretežni deo imovine nalazi u Saveznoj Republici Jugoslaviji, a drugi deo u inostranstvu, sud Savezne Republike Jugoslavije može odlučivati o imovini koja se nalazi u inostranstvu samo u sporu u kome se odlučuje i o imovini u Saveznoj Republici Jugoslaviji, i to samo ako tuženi pristaje da sudi sud Savezne Republike Jugoslavije.

Član 60

Odredbama člana 59. ovog zakona ne dira se u odredbe o isključivoj nadležnosti sudova Savezne Republike Jugoslavije u imovinskopravnim sporovima.

Nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije u sporovima o imovinskim odnosima bračnih drugova po odredbama ovog zakona postoji bez obzira na to da li brak traje ili je prestao, ili je utvrđeno da brak ne postoji.

Član 61

Nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije postoji u sporovima radi utvrđivanja postojanja ili nepostojanja braka, poništaja braka ili razvoda braka (bračni sporovi) i kad tuženi nema prebivalište u Saveznoj Republici Jugoslaviji:

1) ako su oba bračna druga jugoslovenski državljani, bez obzira na to gde imaju prebivalište, ili

2) ako je tužilac jugoslovenski državljanin i ima prebivalište u Saveznoj Republici Jugoslaviji, ili

3) ako su bračni drugovi imali svoje poslednje prebivalište u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji, a tužilac u vreme podnošenja tužbe ima prebivalište ili boravište u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji.

Ako je tuženi bračni drug jugoslovenski državljanin i ima prebivalište u Saveznoj Republici Jugoslaviji, nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije je isključiva.

Član 62

Nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije u sporovima iz člana 61. ovog zakona postoji i kad su bračni drugovi strani državljani koji su imali poslednje zajedničko prebivalište u Saveznoj Republici Jugoslaviji ili kad tužilac ima prebivalište u Saveznoj Republici Jugoslaviji, ali samo ako u tim slučajevima tuženi pristaje da sudi sud Savezne Republike Jugoslavije i ako je po propisima države čiji su državljani bračni drugovi dopuštena ta nadležnost.

Član 63

U sporovima za razvod braka nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije postoji i ako je tužilac jugoslovenski državljanin, a pravo države čiji bi sud bio nadležan ne predviđa ustanovu razvoda braka.

Član 64

U sporovima za utvrđivanje ili osporavanje očinstva ili materinstva nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije postoji i kad tuženi nema prebivalište u Saveznoj Republici Jugoslaviji, i to:

1) ako su tužilac i tuženi jugoslovenski državljani, bez obzira na to gde imaju prebivalište, ili

2) ako je tužilac jugoslovenski državljanin i ima prebivalište u Saveznoj Republici Jugoslaviji.

Ako je tužba podnesena protiv deteta koje je jugoslovenski državljanin i ima prebivalište, odnosno boravište u Saveznoj Republici Jugoslaviji, nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije je isključiva.

Član 65

Nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije u sporovima iz člana 64. ovog zakona postoji i kad su stranke strani državljani ako tužilac ili jedan od tužilaca ima prebivalište u Saveznoj Republici Jugoslaviji, ali samo ako tuženi pristaje da sudi sud Savezne Republike Jugoslavije i ako je po propisima države čiji je on državljanin dopuštena ta nadležnost.

Član 66

Nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije postoji u sporovima o čuvanju, podizanju i vaspitanju dece koja su pod roditeljskim staranjem i kad tuženi nema prebivalište u Saveznoj Republici Jugoslaviji, ako su oba roditelja jugoslovenski državljani.

Ako su tuženi i dete jugoslovenski državljani i ako oboje imaju prebivalište u Saveznoj Republici Jugoslaviji, nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije je isključiva.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana, kao i odredbe člana 46. ovog zakona, shodno se primenjuju i na određivanje nadležnosti drugih organa Savezne Republike Jugoslavije kad odlučuju o čuvanju, podizanju i vaspitanju dece pod roditeljskim staranjem.

Član 67

Nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije u sporovima o zakonskom izdržavanju dece postoji i kad tuženi nema prebivalište u Saveznoj Republici Jugoslaviji:

1) ako dete podnosi tužbu i ima prebivalište u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji, ili

2) ako su tužilac i tuženi jugoslovenski državljani, bez obzira na to gde imaju prebivalište, ili

3) ako je tužilac maloletno dete i jugoslovenski je državljanin.

Nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije u sporovima o zakonskom izdržavanju koji nisu navedeni u stavu 1. ovog člana postoji i kad tuženi nema prebivalište u Saveznoj Republici Jugoslaviji ako je tužilac jugoslovenski državljanin i ima prebivalište u Saveznoj Republici Jugoslaviji.

Nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije u sporovima o zakonskom izdržavanju između bračnih drugova i između bivših bračnih drugova postoji i ako su bračni drugovi imali svoje poslednje zajedničko prebivalište u Saveznoj Republici Jugoslaviji, a tužilac u vreme suđenja i dalje ima prebivalište u Saveznoj Republici Jugoslaviji.

Član 68

Nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije u sporovima o zakonskom izdržavanju postoji i ako tuženi ima imovinu u Saveznoj Republici Jugoslaviji iz koje se može naplatiti izdržavanje.

Član 69

Prilikom odlučivanja o lišenju i vraćanju roditeljskog prava, produženju roditeljskog prava, stavljanju roditelja u položaj staraoca u pogledu upravljanja dečijom imovinom, oglašenju deteta rođenim u braku, kao i prilikom odlučivanja o drugim stvarima koje se odnose na lično stanje i odnose između roditelja i dece, nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije postoji i kad ne postoje pretpostavke iz člana 46. stav 4. ovog zakona ako su podnosilac zahteva i lice prema kome se podnosi zahtev jugoslovenski državljani, odnosno kad u postupku učestvuje samo jedno lice ako je to lice jugoslovenski državljanin.

Član 70

Za davanje dozvole za stupanje u brak nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije postoji ako je podnosilac zahteva jugoslovenski državljanin, odnosno ako je jedan od podnosilaca zahteva jugoslovenski državljanin, bez obzira na to gde lica koja žele da stupe u brak imaju prebivališta.

Nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije je isključiva ako je maloletnik koji traži dozvolu za stupanje u brak jugoslovenski državljanin, odnosno ako su oba lica koja žele da stupe u brak jugoslovenski državljani, a brak se zaključuje u inostranstvu.

Član 71

Za raspravljanje nepokretne zaostavštine jugoslovenskih državljana postoji isključiva nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije ako se ta zaostavšitna nalazi u Saveznoj Republici Jugoslaviji.

Ako se nepokretna zaostavština jugoslovenskog državljanina nalazi u inostranstvu, nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije postoji samo ako po pravu države u kojoj se nalaze nepokretnosti nije nadležan njen organ.

Nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije za raspravljanje pokretne zaostavštine jugoslovenskog državljanina postoji ako se pokretnosti nalaze na teritoriji Savezne Republike Jugoslavije ili ako po pravu države u kojoj se pokretnosti nalaze nije nadležan strani organ, odnosno ako taj organ odbija da raspravlja zaostavštinu.

Odredbe st. 1. do 3. ovog člana odnose se i na nadležnost u sporovima iz naslednopravnih odnosa i na sporove o potraživanjima poverilaca prema zaostavštini.

Član 72

Za raspravljanje nepokretne zaostavštine stranog državljanina postoji isključiva nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije ako se nepokretnosti nalaze u Saveznoj Republici Jugoslaviji.

Za raspravljanje pokretne zaostavštine stranog državljanina koja se nalazi u Saveznoj Republici Jugoslaviji nadležan je sud Savezne Republike Jugoslavije, osim ako u državi ostavioca sud nije nadležan za raspravljanje pokretne imovine jugoslovenskih državljana.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana odnose se i na nadležnost u sporovima iz naslednopravnih odnosa i u sporovima o potraživanjima poverilaca prema zaostavštini.

Kad ne postoji nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije za raspravljanje zaostavštine stranog državljanina, sud može odrediti mere za obezbeđenje zaostavštine i za zaštitu prava prema zaostavštini koja se nalazi u Saveznoj Republici Jugoslaviji.

Član 73

Za raspravljanje nepokretne zaostavštine lica bez državljanstva, lica čije se državljanstvo ne može utvrditi ili lica koje ima status izbeglice, isključiva nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije postoji ako se nepokretnost nalazi na teritoriji Savezne Republike Jugoslavije.

Za raspravljanje pokretne zaostavštine lica bez državljanstva, lica čije se državljanstvo ne može utvrditi ili lica koje ima status izbeglice, nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije postoji ako se pokretnosti nalaze u Saveznoj Republici Jugoslaviji ili ako je ostavilac u vreme smrti imao prebivalište u Saveznoj Republici Jugoslaviji.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana odnose se i na nadležnost u sporovima iz naslednopravnih odnosa i u sporovima o potraživanjima poverilaca prema zaostavštini.

Ako ostavilac nije imao prebivalište u Saveznoj Republici Jugoslaviji, shodno će se primenjivati odredbe koje važe za raspravljanje zaostavštine stranog državljanina, podrazumevajući pod stranom državom državu u kojoj je ostavilac u vreme smrti imao prebivalište.

Član 74

Organ Savezne Republike Jugoslavije je isključivo nadležan da odlučuje o usvojenju i o prestanku usvojenja lica koje je jugoslovenski državljanin i ima prebivalište u Saveznoj Republici Jugoslaviji.

Organ Savezne Republike Jugoslavije nadležan je da odlučuje o usvojenju i o prestanku usvojenja ako je lice koje usvaja jugoslovenski državljanin i ima prebivalište u Saveznoj Republici Jugoslaviji.

Kad bračni drugovi zajednički usvajaju, za nadležnost organa Savezne Republike Jugoslavije dovoljno je da je jedan od bračnih drugova jugoslovenski državljanin i da ima prebivalište u Saveznoj Republici Jugoslaviji.

Član 75

Organ Savezne Republike Jugoslavije isključivo je nadležan u stvarima starateljstva jugoslovenskih državljana, bez obzira na to gde imaju prebivalište, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Član 76

Organ Savezne Republike Jugoslavije neće doneti odluku i preduzimati mere u stvarima starateljstva jugoslovenskog državljanina koji ima prebivalište u inostranstvu ako utvrdi da je organ nadležan po pravu strane države doneo odluku ili preduzeo mere kojima je obezbeđena zaštita ličnosti, prava i interesa jugoslovenskog državljanina.

Član 77

Organ Savezne Republike Jugoslavije preduzeće neophodne privremene mere radi zaštite ličnosti, prava i interesa stranog državljanina koji se nalazi ili ima imovinu u Saveznoj Republici Jugoslaviji, o čemu će obavestiti organ države čiji je državljanin to lice.

Organ Savezne Republike Jugoslavije doneće odluku i preduzeće mere u stvarima starateljstva stranog državljanina koji ima prebivalište u Saveznoj Republici Jugoslaviji ako zaštitu njegove ličnosti, prava i interesa nije obezbedio organ države čiji je on državljanin.

Član 78

Sud Savezne Republike Jugoslavije isključivo je nadležan za proglašenje nestalog jugoslovenskog državljanina umrlim, bez obzira na to gde je imao prebivalište.

Pred sudom Savezne Republike Jugoslavije može se po pravu Savezne Republike Jugoslavije dokazivati smrt stranog državljanina koji je umro na teritoriji Savezne Republike Jugoslavije.

2. Ostale odredbe

Član 79

Za stranačku i parničnu sposobnost fizičkog lica merodavno je pravo države čiji je ono državljanin.

Ako strani državljanin nije parnično sposoban po odredbi stava 1. ovog člana, a parnično je sposoban po pravu Savezne Republike Jugoslavije, može sam preduzimati radnje u postupku.

Zakonski zastupnik stranog državljanina iz stava 2. ovog člana može preduzimati radnje u postupku samo dok taj strani državljanin ne izjavi da sam preuzima vođenje parnice.

Za stranačku sposobnost stranog pravnog lica merodavno je pravo predviđeno u članu 17. ovog zakona.

Član 80

Sud Savezne Republike Jugoslavije prekinuće postupak na zahtev stranke ako je u toku spor pred stranim sudom u istoj pravnoj stvari i između istih stranaka, i to:

1) ako je prvo pred stranim sudom pokrenut postupak po odnosnom sporu;

2) ako je u pitanju spor za čije suđenje ne postoji isključiva nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije;

3) ako postoji uzajamnost.

Član 81

Za ocenu nadležnosti suda Savezne Republike Jugoslavije od značaja su činjenice koje postoje u vreme u koje parnica počinje da teče.

Član 82

Kad strani državljanin ili lice bez državljanstva koje nema prebivalište u Saveznoj Republici Jugoslaviji pokreće parnicu pred sudom Savezne Republike Jugoslavije, dužan je da tuženom, na njegov zahtev, obezbedi parnične troškove.

Tuženi je dužan da zahtev iz stava 1. ovog člana stavi najdocnije na pripremnom ročištu, a ako pripremno ročište nije održano - na prvom ročištu za glavnu raspravu pre nego što se upusti u raspravljanje o glavnoj stvari, odnosno čim je saznao da postoje pretpostavke za traženje obezbeđenja.

Obezbeđenje parničnih troškova daje se u novcu, ali sud može odobriti da se obezbeđenje daje i u drugom pogodnom obliku.

Član 83

Tuženi nema pravo na obezbeđenje parničnih troškova:

1) ako u državi čiji je državljanin tužilac jugoslovenski državljani nisu dužni da daju obezbeđenje;

2) ako tužilac uživa u Saveznoj Republici Jugoslaviji pravo azila;

3) ako se tužbeni zahtev odnosi na potraživanje tužioca iz njegovog radnog odnosa u Saveznoj Republici Jugoslaviji;

4) ako su u pitanju bračni sporovi ili sporovi o utvrđivanju ili osporavanju očinstva ili materinstva i ako je u pitanju zakonsko izdržavanje;

5) ako je u pitanju menična ili čekovna tužba, protivtužba ili izdavanje platnog naloga.

U slučaju sumnje da li su jugoslovenski državljani, u smislu tačke 1. stava 1. ovog člana, dužni da daju obezbeđenje u državi čiji je državljanin tužilac, objašnjenje daje savezni organ nadležan za poslove pravde.

Član 84

Sud će u rešenju kojim se usvaja zahtev za obezbeđenje parničnih troškova odrediti iznos obezbeđenja i rok u kome se obezbeđenje mora dati, a upozoriće tužioca na posledice koje zakon predviđa ako ne bude dokazano da je obezbeđenje dato u određenom roku.

Ako tužilac u određenom roku ne dokaže da je dao obezbeđenje za parnične troškove, smatraće se da je tužba povučena, odnosno da je tužilac odustao od pravnog leka ako je zahtev za obezbeđenje stavljen tek u postupak povodom pravnog leka.

Tuženi koji je blagovremeno stavio zahtev da mu tužilac obezbedi parnične troškove nije dužan da nastavi postupak u glavnoj stvari sve dok se pravnosnažno ne odluči o njegovom zahtevu, a ako zahtev bude usvojen - dok tužilac ne položi obezbeđenje.

Ako sud odbije zahtev za obezbeđenje parničnih troškova, može odlučiti da se postupak nastavi i pre nego što rešenje o odbijanju postane pravnosnažno.

Član 85

Strani državljani imaju pravo na oslobođenje od plaćanja parničnih troškova pod uslovima uzajamnosti.

U slučaju sumnje u postojanje uzajamnosti, u pogledu oslobođenja od plaćanja parničnih troškova objašnjenje daje savezni organ nadležan za poslove pravde.

Uzajamnost iz stava 1. ovog člana ne predstavlja uslov za ostvarivanje prava na oslobađanje od plaćanja parničnih troškova, ako strani državljanin ima prebivalište u Saveznoj Republici Jugoslaviji.

Lice bez državljanstva ima pravo na oslobađanje od plaćanja parničnih troškova ako ima prebivalište ili boravište u Saveznoj Republici Jugoslaviji.

Glava četvrta
PRIZNANJE I IZVRŠENJE STRANIH ODLUKA

1. Priznanje i izvršenje stranih sudskih odluka

Član 86

Strana sudska odluka izjednačuje se sa odlukom suda Savezne Republike Jugoslavije i proizvodi pravno dejstvo u Saveznoj Republici Jugoslaviji samo ako je prizna sud Savezne Republike Jugoslavije.

Stranom sudskom odlukom u smislu stava 1. ovog člana smatra se i poravnanje zaključeno pred sudom (sudsko poravnanje).

Stranom sudskom odlukom smatra se i odluka drugog organa koja je u državi u kojoj je donesena izjednačena sa sudskom odlukom, odnosno sudskim poravnanjem ako se njome regulišu odnosi predviđeni u članu 1. ovog zakona.

Član 87

Strana sudska odluka priznaće se ako je podnosilac zahteva za priznanje uz tu odluku podneo i potvrdu nadležnog stranog suda, odnosno drugog organa o pravnosnažnosti te odluke po pravu države u kojoj je donesena.

Član 88

Sud Savezne Republike Jugoslavije odbiće priznanje strane sudske odluke ako povodom prigovora lica protiv koga je ta odluka donesena utvrdi da to lice nije moglo učestvovati u postupku zbog nepravilnosti u postupku.

Naročito će se smatrati da lice protiv koga je donesena strana sudska odluka nije moglo učestvovati u postupku zbog toga što mu poziv, tužba ili rešenje kojim je započet postupak nije bilo lično dostavljeno, odnosno što uopšte nije ni pokušano lično dostavljanje, osim ako se na bilo koji način upustilo u raspravljanje o glavnoj stvari u prvostepenom postupku.

Član 89

Strana sudska odluka neće se priznati ako u odnosnoj stvari postoji isključiva nadležnost suda ili drugog organa Savezne Republike Jugoslavije.

Ako tuženi traži priznanje strane sudske odluke koja je donesena u bračnom sporu ili ako to traži tužilac, a tuženi se ne protivi, isključiva nadležnost suda Savezne Republike Jugoslavije nije smetnja za priznanje te odluke.

Član 90

Strana sudska odluka neće se priznati ako je u istoj stvari sud ili drugi organ Savezne Republike Jugoslavije doneo pravnosnažnu odluku ili ako je u Saveznoj Republici Jugoslaviji priznata neka druga strana sudska odluka koja je donesena u istoj stvari.

Sud će zastati sa priznanjem strane sudske odluke ako je pred sudom Savezne Republike Jugoslavije u toku ranije pokrenuta parnica u istoj pravnoj stvari i među istim strankama, i to do pravnosnažnog okončanja te parnice.

Član 91

Strana sudska odluka neće se priznati ako je u suprotnosti sa Ustavom SRJ utvrđenim osnovama društvenog uređenja.

Član 92

Strana sudska odluka neće se priznati ako ne postoji uzajamnost.

Nepostojanje uzajamnosti nije smetnja za priznanje strane sudske odluke donesene u bračnom sporu i u sporu radi utvrđivanja i osporavanja očinstva ili materinstva, kao i ako priznanje ili izvršenje strane sudske odluke traži jugoslovenski državljanin.

Postojanje uzajamnosti u pogledu priznanja strane sudske odluke pretpostavlja se dok se suprotno ne dokaže, a u slučaju sumnje u postojanje te uzajamnosti, objašnjenje daje savezni organ nadležan za poslove pravde.

Član 93

Ako je pri odlučivanju o ličnom stanju (statusu) jugoslovenskog državljanina trebalo po ovom zakonu primeniti pravo Savezne Republike Jugoslavije, strana sudska odluka priznaće se i kad je primenjeno strano pravo ako ta odluka bitno ne odstupa od prava Savezne Republike Jugoslavije koje se primenjuje na takav odnos.

Član 94

Odluke stranih sudova koje se odnose na lično stanje (status) državljanina države čija je odluka u pitanju priznaju se u Saveznoj Republici Jugoslaviji bez preispitivanja od strane suda po članu 89. i čl. 91. i 92. ovog zakona.

Ako nadležni organ Savezne Republike Jugoslavije smatra da se strana sudska odluka odnosi na lično stanje (status) jugoslovenskog državljanina, takva odluka, da bi bila priznata, podleže preispitivanju po odredbama čl. 87. do 92. ovog zakona.

Član 95

Ako se strana sudska odluka odnosi na lično stanje (status) stranaca koji nisu državljani države koja je donela tu odluku, odluka će se priznati samo ako ispunjava uslove za priznanje u državi čiji su državljani odnosna lica.

Član 96

Na izvršenje strane sudske odluke primenjuju se odredbe čl. 87. do 92. ovog zakona.

Podnosilac zahteva za izvršenje strane sudske odluke, pored potvrde iz člana 87. ovog zakona, treba da podnese i potvrdu o izvršnosti te odluke po pravu države u kojoj je donesena.

2. Priznanje i izvršenje stranih arbitražnih odluka

Čl. 97-100*

(Prestali da važe)

3. Postupak priznanja i izvršenja stranih sudskih i arbitražnih odluka

Član 101

Za priznanje i izvršenje stranih sudskih odluka i stranih arbitražnih odluka mesno je nadležan sud na čijem području treba sprovesti postupak priznanja, odnosno izvršenja.

Sud će se ograničiti na to da ispita da li postoje uslovi iz čl. 86. do 100. ovog zakona, a ako smatra za potrebno, može tražiti objašnjenje kako od suda koji je doneo odluku tako i od stranaka.

Protiv rešenja o priznanju, odnosno izvršenju odluke stranke mogu izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

O žalbi protiv rešenja iz stava 3. ovog člana odlučuje drugostepeni sud.

Ako o priznanju strane odluke nije doneseno posebno rešenje, svaki sud može o priznanju te odluke rešavati u postupku kao o prethodnom pitanju, ali samo sa dejstvom za taj postupak.

Priznanje odluke stranog suda u stvarima koje se odnose na lično stanje (status) ovlašćen je da traži svako ko za to ima pravni interes.

Glava peta
POSEBNE ODREDBE

Član 102

Jugoslovenski državljani mogu u inostranstvu zaključiti brak pred ovlašćenim konzularnim predstavništvom ili diplomatskim predstavništvom Savezne Republike Jugoslavije koje vrši konzularne poslove ako se tome ne protivi država u kojoj se nalazi predstavništvo Savezne Republike Jugoslavije ili ako je to predviđeno međunarodnim ugovorom.

Član 103

Poslove starateljstva za jugoslovenske državljane koji se nalaze u inostranstvu vrši konzularno predstavništvo ili diplomatsko predstavništvo Savezne Republike Jugoslavije koje vrši konzularne poslove ako se tome ne protivi država u kojoj se nalazi predstavništvo Savezne Republike Jugoslavije, ili ako je to predviđeno međunarodnim ugovorom.

Član 104

Jugoslovenskom državljaninu može u inostranstvu sastaviti testament, po odredbama koje važe za sastavljanje sudskog testamenta, konzularno predstavništvo ili diplomatsko predstavništvo Savezne Republike Jugoslavije koje vrši konzularne poslove.

Član 105

Konzularna predstavništva Savezne Republike Jugoslavije ili diplomatska predstavništva Savezne Republike Jugoslavije u inostranstvu koja vrše konzularne poslove mogu vršiti overu potpisa, rukopisa i prepisa u skladu sa međunarodnim ugovorima i propisima zemalja prijema.

Član 106

Uverenje o saveznim, republičkim i pokrajinskim propisima koji važe ili koji su važili u Saveznoj Republici Jugoslaviji, radi njihove upotrebe pred organima strane države, izdaje savezni organ nadležan za poslove pravde.

U uverenju iz stava 1. ovog člana navodi se naziv propisa, datum kad je donesen, odnosno kad je prestao da važi i doslovni tekst odgovarajućih odredaba tog propisa.

Glava šesta
PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 107

Odredbe ovog zakona neće se primenjivati na odnose koji su nastali pre stupanja na snagu ovog zakona.

Član 108

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe:

1) odredbe čl. 28. do 32, člana 70. stav 5, člana 88. stav 1, čl. 169. do 171, član 178. i član 222. Zakona o parničnom postupku ("Službeni list SFRJ", br. 4/77, 36/77 i 36/80);

2) odredbe čl. 16. do 22. Uvodnog zakona za Zakon o parničnom postupku ("Službeni list FNRJ", br. 4/57);

3) odredba člana 26. Osnovnog zakona o braku ("Službeni list SFRJ", br. 28/65);

4) odredba člana 29. Osnovnog zakona o starateljstvu ("Službeni list SFRJ", br. 16/65);

5) odredbe čl. 187. i 188. Zakona o nasleđivanju ("Službeni list SFRJ", br. 42/65).

Član 109

Ovaj zakon stupa na snagu 1. januara 1983. godine.